

Granskningsrapport för år 2020

Till bolagsstämman i Vita Huset i Nyköping Aktiebolag

Organisationsnummer 556820-6089

Till bolagsstämman i Folk tandvården Sörmland Aktiebolag

Organisationsnummer 556820-2625

Jag, av fullmäktige i Region Sörmland utsedd lekmannarevisor, har granskat Folk tandvården Sörmland AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD svarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorn ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och regionens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagda granskningsredogörelse.

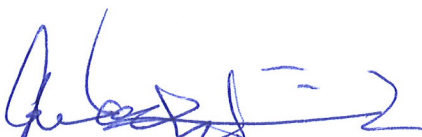
För år 2020 inriktas granskningen i huvudsak mot följsamheten mot ägardirektivet och moderbolagets anvisningar, uppföljning av föregående års iakttagelser och att översiktligt följa bolagets hantering av verksamheten under pandemin. En granskning har också skett av bolagets verksamhetsberättelse för 2020.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har i allt väsentligt skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt

Jag bedömer att den interna kontrollen varit tillräcklig.

Jag åberopar bifogad redogörelse.

Nyköping den 29 mars 2021

Gustaf Wachtmeister

Bilaga: Granskningsredogörelse

Granskningsredogörelse år 2020 för Folktandvården Sörmland AB

Sammanfattning

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll varit tillräcklig.

Jag ser positivt på det arbete som bolagets styrelse har genomfört med att revidera den interna kontrollplanen kopplat till den dokumenterade riskanalysen. Det är också positivt att styrelsen arbetat aktivt med riskanalysen under året.

Jag har inte funnit skäl att göra någon fördjupad granskning av bolagets ledning och styrning under pandemin utifrån den löpande information jag tagit del av.

Bakgrund

Lekmannarevisorns uppdrag är att i bolag granska detsamma som en förtroendevald revisor i regionen granskar i sitt uppdrag, förutom räkenskaper. Tjänsteperson vid regionens revisionskontor är sakkunnigt stöd till lekmannarevisorn. Revisionskontoret och lekmannarevisor tar löpande del av protokollen från bolagets styrelsemöten så att bolagets verksamhet och resultat kan följas kontinuerligt. Vi har under 2020 också tagit del av bolagets veckovisa uppföljning av verksamhetens utveckling med anledning av pandemin.

För år 2020 inriktas granskningen i huvudsak mot följsamheten mot ägardirektivet och moderbolagets anvisningar, uppföljning av föregående års iakttagelser och att översiktligt följa bolagets hantering av verksamheten under pandemin. En granskning har också skett av bolagets verksamhetsberättelse för 2020.

Granskningen har genomförts genom träffar med bolagsledningens representanter, dokumentstudier samt skriftliga frågor till bolagets VD. Svaren på dessa frågor har beaktats i denna rapport.

Uppföljning av iakttagelser granskning 2019

Efter granskningen av 2019 års verksamhet gjordes den sammantagna bedömningen att bolagets verksamhet i allt väsentligt hade skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att den interna kontrollen varit tillräcklig.

Intern kontrollplan och riskanalys 2019

Granskningsrapporten innehöll rekommendationer kring att återrapportering till bolagsstyrelsen av genomförda kontroller enligt intern kontrollplanen borde protokollföras.

I rapporten lyftes också det arbete som bolagets styrelse hade genomfört med att ta fram och besluta om en dokumenterad riskanalys inför 2020 som något positivt. Vi noterade att den interna kontrollplanen inte hade förändrats efter genomförd riskanalys. Enligt VD hade diskussioner förts kring att förändra den interna kontrollplanen utifrån genomförd riskanalys och anpassning skulle komma att ske.

Intern kontrollplan och riskanalys 2020

På sammanträdet i maj, § 639, fick VD i uppdrag att revidera internkontrollplanen till sammanträdet i juni utifrån lekmannarevisionens rapport. På sammanträdet i juni utsträcktes tiden till augusti.

På sammanträdet i augusti, § 660, godkände styrelsen en reviderad internkontrollplan för 2020. Den har kompletterats med tre områden:

- Bemanning
- Säkerställa vinstmarginal
- Brandsäkerhetsrutiner

Ordförande lyfte också i augusti att verksamheten behöver inleda arbetet med att se över både riskanalys och internkontrollplan för 2021.

Vid sammanträdet i december, § 689, beslutades internkontrollplan och riskanalys för 2021. Internkontrollplanen är densamma som den som gällt för 2020. Riskanalysen har kompletterats i inledningen med ett avsnitt som avser en pandemins påverkan på finansiella risk. Av beslutet framgår att riskanalysen ska tas upp för diskussion i april 2021.

Styrelsen har fått återrapportering av resultatet av genomförda kontroller i samband med beslut om delårsrapport och verksamhetsberättelse.

Min bedömning

Jag ser positivt på det arbete som bolagets styrelse har genomfört med att revidera den interna kontrollplanen kopplat till den dokumenterade riskanalysen. Det är också positivt att styrelsen arbetat aktivt med riskanalysen under året.

Hantering av verksamheten under pandemin

Vi har under året löpande tagit del av bolagets veckovisa rapportering över verksamhet och ställning för att följa hantering av frågor kopplade till pandemin.

Min bedömning

Jag har inte funnit skäl att göra någon fördjupad granskning av bolagets ledning och styrning under pandemin utifrån den löpande information jag tagit del av.

Verksamhetsberättelse

Verksamhetsberättelsen är bolagets återsrapportering till regionstyrelsen via moderbolaget. Den ska, enligt regionens reglemente, redovisa hur uppdraget för 2020 har genomförts. Enligt ägardirektivet ska bolaget följa den styrmodell som regionen tillämpar. Bolaget ska utifrån sitt ansvarsområde styra och följa upp verksamheten utifrån regionens perspektiv och strategiska mål.

Verksamhetsberättelsen, ska innehålla kommentarer till årets verksamhet och ekonomiska uppgifter. Anvisningar har getts ut från regionens ekonomistab till moderbolaget Vita Huset i Nyköping AB som sedan i sin tur har utfärdat anvisningar till dotterbolagen. Av anvisningen vilka indikatorer som ska avrapporteras. Målvärde för indikatorerna framgår inte av anvisningen utan har satts av bolaget.

Generellt gäller att för de indikatorer där så är möjligt ska rapporteringen vara könsuppdelad. Om negativa avvikelser redovisas ska det i verksamhetsberättelsen framgå hur bolaget planerar att hantera dessa.

Folktandvårdens verksamhetsberättelse är strukturerad och följer utgivna anvisningar. Vi har granskat den verksamhetsberättelse som beslutades vid styrelsesammanträdet i februari 2021.

Generellt gäller att könsuppdelad rapportering saknas för indikatorerna men finns i viss underliggande statistik som redovisas. Av verksamhetsberättelsen för 2019 framgick att bolaget utvecklat sitt statistikuttag så att det skulle vara möjligt att redovisa könsuppdelad vårdstatistik från 2020. Vad vi erfar är det nu möjligt att redovisa könsuppdelad vårdstatistik, men VD rapporterar att bolaget nu måste vidareutveckla vilka indikatorer som ska användas.

Som bilaga till verksamhetsberättelsen finns också en hållbarhetsrapport, upprättad enligt årsredovisningslagen (ÅRL 6:10) som återkopplar till kraven i ägardirektivet 2020–2022.

Utifrån vår granskning vill vi lyfta fram nedanstående iakttagelser och kommentarer under respektive perspektiv.

Medborgarperspektiv

I anvisningen till verksamhetsberättelsen från moderbolaget framgår att två indikatorer ska rapporteras inom perspektivet för Folk tandvården: *Väntetider över tre månader* och *Marknadsandel, antal fler kunder per år*.

För väntetider redovisas ett utfall på 2 291 personer (fg år 3 489) mot målvärde 0. Indikatorn är markerad med grönt = målvärdet uppnås, men borde ha varit röd = målvärdet nås inte. Av kommentaren framgår att indikatorn sedan 2019 mäts på ett nytt sätt för vuxna med hänsyn taget till risk. Indikatorn bör därför omformuleras och delas upp i två delar.

Utfallet består av 874 personer (fg år 637) med hög risk som är mer än 3 månader sena med undersökning och 1 417 personer (fg år 2 852) med låg/måttlig risk som är mer än sex månader sena med undersökning. Ökningen för personer med hög risk bedöms bero på uppskjuten vård på grund av Covid-19.

Inom verksamhetsperspektivet redovisas antal väntande över 3 månader på planerat besök på samma sätt som föregående år och av den framgår att det totalt sett är färre väntande 2020, 4 012 vuxna kunder, jämfört med för 2019, 7 637.

I verksamhetsberättelsen inledning rapporteras ett mått på tillgängligheten som uppgår till 98 %. Vad vi erfar är det som mäts antalet försenade mer än tre månader, barn och högrisk vuxna, samt mer än 6 månader försenade låg och måttlig risk vuxna, i relation till antal kunder.

Av ägardirektivet framgår att satsningen på frisktandvårdsavtal ska fortsätta. Av rapporteringen i medborgarperspektivet framgår att det totala antalet avtal har minskat under året, netto -601 avtal. Enligt verksamhetsberättelsen har Sörmland högst andel i landet för avtal för revisionskunder och taket bedöms uppnått för befintliga kunder. De som tecknar avtal i dag är barn- och ungdomar som övergår i vuxentandvård samt nya kunder.

Verksamhetsperspektivet

Ingen indikator efterfrågas i anvisningen från moderbolaget.

Resursperspektivet

Inom resursperspektivet efterfrågas tre indikatorer kopplat till personal. *Andelen engagerade medarbetare (HME index), Andelen medarbetare som skulle rekommendera andra att söka till arbetsplatsen samt Sjukfrånvarotid i relation till ordinarie arbetstid.*

För andelen medarbetare som skulle rekommendera andra att söka till arbetsplatsen finns ingen indikator med målvärde utan utfallet, 92,3, anges i löpande text. HME index rapporteras med ett utfall på 82,3 mot målvärde 80. Målvärdet på regionnivå är 78,6.

Sjukfrånvarotid i relation till ordinarie arbetstid har ökat jämfört med föregående år. Utfallet är 10,95 % jämfört med 8,08 % föregående år, målvärde är fortsatt max 5 %. Det är i huvudsak den korta frånvaron som ökat beroende på pandemin.

Antal anställda, arbetade timmar och frånvarotimmar ska redovisas i analysen inom resursperspektivet tillsammans med verksamhetsmått kring avtal och kundbesök och liknande. Detta återfinns i verksamhetsberättelsen i resurs- respektive verksamhetsperspektivet. Av statistiken framgår att personalomsättningen är högre än året innan i samtliga personalkategorier.

Av verksamhetsberättelsen framgår att avtal finns med sju (fg år tio) privata tandläkare för att i större utsträckning klara vårdbehovet. Enligt ägardirektivet 2020–2022 ska bolaget tillförsäkra sig möjligheterna att kontrollera och följa upp verksamhet som lämnas ut till privata utförare. Vad vi erfar är det samma hantering som tidigare år för de avtal som finns med privata tandläkare. Det vill säga de arbetar två till tre dagar i veckan antingen resultatbaserat eller med ersättning per timme alternativt ersättning per dag. I första hand tillämpas resultatbaserad ersättning. De konsulter bolaget använder arbetar huvudsakligen i Folk tandvårdens lokaler. Uppföljning av konsulterna sker på samma sätt som uppföljning av den egna personalen.

De finansiella målen enligt ägardirektivet är att bolaget normalt ska uppvisa ett ekonomiskt överskott och därmed förstärka det egna kapitalet. Under året reviderades ägardirektivet, på initiativ av bolaget, på grund av pandemin. De finansiella målen kompletterades med att under rådande pandemi ska bolaget verka för att minimera den ekonomiska skadan, samtidigt som bolaget ska verka för att upprätthålla så god tillgänglighet som möjligt till sina kunder, såväl

på kort som lång sikt. Bolaget ska rapportera utvecklingen månatligen till moderbolaget.

Bolaget har, enligt VD, rapporterat skriftligt via styrelserapporten samt muntligt vid styrelsemöten. Dessutom har en rapport skickats över intäkter, vårdproduktion och sjukfrånvaro varje vecka under året med start i mars.

Om bolaget redovisar en vinst före bokslutsdispositioner och skatt ska ägaren erhålla en grundavkastning på eget kapital i form av utdelning enligt ägardirektivet. Förslaget till vinstdisposition innehåller en utdelning till ägaren (Vita Huset i Nyköping AB) med drygt 1,4 mnkr enligt årsredovisningen som fanns i kallelsen till bolagsstyrelsen i februari.

De finansiella målen enligt det reviderade ägardirektivet har uppnåtts.

Bolaget når däremot inte sina egna finansiella mål och lämnar därför ingen resultatutdelning för 2020.

Rapporteringen av uppföljningen av de finansiella målen i ägardirektivet bör överväga att redovisas som indikatorer.

I enlighet med ägardirektivet har bolaget lämnat en separat ekonomisk redovisning per verksamhetsgren enligt den gemensamma modell som huvudmännen tagit fram.

Styrelsen har också, i enlighet med ägardirektivet, i årsredovisningen intygat, med ledamöternas underskrift, att bolaget verkat inom ramen för fastställt ändamål.

Intern kontroll - rapportering

Utfallet från genomförda kontroller samt eventuellt vidtagna åtgärder redovisas på en övergripande nivå i Folktandvårdens verksamhetsberättelse. Vi har inom ramen för denna granskning inte tagit del av någon underliggande dokumentation. Vi har noterat att området rapporteras två gånger i dokumentet, s 30 och s 25, där s 30 är texten från delårsrapporten juli som ligger kvar.